

Skatteministeriet

28. april 2014
J.nr. 14-1492248

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 361 af 21. marts 2014 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Morten Østergaard

/ Søren Schou

Spørgsmål

Vil ministeren fyldestgørende redegøre for de statsretlige konsekvenser, der måtte opstå – både i forhold til grundlovens § 22 og EU-retten – i tilfælde af, at det af ministeren påtænkte lovforslag, der skal bringe de danske regler for udbetaling af børne- og ungeydelse og børnetilskud i overensstemmelse med EU-retten, og som er sendt i høring, ikke vedtages af Folketinget med den konsekvens, at lovforslaget forkastes og ikke får virkning i Danmark?

Svar

Optjeningsprincippet for børne- og ungeydelsen blev indført ved lov nr. 1609 af 22. december 2010 om ændring af lov om en børnefamilieydelse, lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og lov om et indkomstregister (herefter 2010-loven). Ændringsloven trådte i kraft den 1. januar 2011, og optjeningsprincippet fik virkning fra 1. januar 2012.

Det er forudsat i bemærkningerne til 2010-loven, at de danske myndigheder – ved vurderingen af, om en person har optjent ret til børne- og ungeydelse – alene skal medregne bopæls- og beskæftigelsesperioder, der er tilbagelagt i Danmark.

Kommissionen rettede som bekendt henvendelse til Danmark i april 2013 på baggrund af en konkret klage fra en tilflyttet tysk statsborger. Det var Kommissionens faste opfattelse, at den danske anvendelse af optjeningsprincippet var i strid med det såkaldte sammenlægningsprincip i artikel 6 i forordning nr. 883/04 om koordinering af sociale sikringsydelse (herefter forordningen).

I forhold til sammenlægningsprincippets rækkevidde har EU-Domstolen efter indførelsen af optjeningsprincippet for børne- og ungeydelsen i to domme fra henholdsvis den 15. december 2011 og den 21. februar 2013 (C-257/10, Bergström, og C-619/11, Chassart) fastslået, at sammenlægningsprincippet finder anvendelse, uanset at den person, der ansøger om en ydelse, endnu ikke har tilbagelagt beskæftigelsesperioder i den medlemsstat, hvori der ansøges om ydelsen.

Anvendelsen af sammenlægningsprincippet forudsætter således ikke, at der er tilbagelagt perioder i den medlemsstat, der skal foretage sammenlægningen.

Efter en grundig juridisk vurdering måtte regeringen i juni 2013 konkludere, at den forudsatte anvendelse af optjeningsprincippet – som er beskrevet i bemærkningerne til 2010-loven – ikke var i overensstemmelse med Danmarks EU-retlige forpligtelser og derfor ikke kunne opretholdes. Der henvises i øvrigt til mit svar til Skatteudvalget på spørgsmål 311 af 11. marts 2014.

Den EU-retlige forpligtelse – dvs. forpligtelsen til at sammenlægge med perioder, der er tilbagelagt i andre medlemsstater – følger som nævnt af en forordning. Det følger af artikel 288 i EUF-Traktaten, at forordninger er almenyldige og gælder umiddelbart i enhver medlemsstat.

Regeringen har på den baggrund været forpligtet til at ændre anvendelsen af optjeningsprincippet. Regeringen har således allerede iværksat en ændret administration af optjeningsprincippet i forhold til de personer, der er omfattet af forordningen – hvilket Folketinget i øvrigt blev orienteret om den 18. juni 2013. Den ændrede administration indebærer, at de danske myndigheder medregner perioder, der er tilbagelagt i andre medlemsstater, når det vurderes, om en person, der er omfattet af forordningen, har optjent ret til børneydelser. Den ændrede administration vil blive fulgt op af et lovforslag, som har til formål at sikre, at ikke blot den danske administration, men også bemærkningerne til 2010-loven bliver bragt i fuld overensstemmelse med EU-retten.

Der pågår i øjeblikket forhandlinger mellem regeringen og partier i Folketinget herom. Jeg håber snarest muligt at kunne fremsætte lovforslag herom, som et flertal i Folketinget kan bakke op om.

Såfremt det skulle vise sig, at der ikke findes et flertal bag regeringens lovforslag, vil det ikke ændre på den EU-retlige forpligtelse som beskrevet ovenfor. Hvis der derimod vedtages en ny lov, hvoraf det fremgår, at der skal administreres som forudsat i bemærkningerne til 2010-loven, vil regeringen skulle følge dette (når den nye lov måtte træde i kraft).

Tilkendegivelser fra et flertal i Folketinget, f.eks. i udvalgsbetænkninger, beretninger og folketingsbeslutninger, kan ikke antages at ændre på regeringens forpligtelse til at administrere i overensstemmelse med gældende EU-ret.

Jeg vil i den forbindelse godt understrege, at dette ikke er nogen nyskabelse. Jeg kan henvise til tidligere statsminister Anders Fogh Rasmussens besvarelse af S 1151 fra 2005, hvoraf det fremgår, at den daværende familie- og forbrugerminister Lars Barfoed ikke var forpligtet til at følge en beretning fra et folketingsudvalg, som i en sag om multivitaminjuice pålagde ham at handle på en måde, der efter den daværende regerings opfattelse var i strid med EU-retten.

Det skal afslutningsvist tilføjes, at bestemmelsen i grundlovens § 22 om stadfæstelse og kundgørelse af vedtagne lovforslag – som der er henvist til i det stillede spørgsmål – ikke ændrer ved det ovenfor anførte.